

BEELDEN VAN DE GEMEENTE

De Bijbel is een bundel boeken overvol met beelden en symbolen. Om ervaringen te duiden, om zielenroerselen te delen, om het geheim van het leven en het geloof te vieren heeft de mens symbolen en rituelen nodig. En zeker ook om God ter sprake te brengen, die alle menselijke voorstellingen immers te boven gaat.

Het behoort tot de aard van de bijbelse literatuur dat het figuurlijke en het concrete zelfs min of meer samenvallen.

Beelden of metaforen zijn in de Schrift dus met handen te grijpen. Een Joodse dichter of schrijver zag er helemaal niet tegenop om zijn God te beschrijven als een *steenrots*, zo onwankelbaar. Als een *schild*, zo beschermend. Als een *arend*, zo zorgzaam voor zijn kinderen. Of als een *koning*, heersend en majesteitelijk.

In de joodse wereld wordt in zulke beelden de werkelijkheid opgeroepen en neergezet. In het getuigenis van de apostelen zijn de door hen gehanteerde beelden meestal te zien als een verwijzing naar een andere, hogere werkelijkheid die het bestaande te boven gaat.

Een beeld geeft nooit die werkelijkheid in al haar delen en aspecten weer. Het laat steeds een deel daarvan zien. "God is mijn rots" is maar een deelwaarheid, die Zijn onverzettelijkheid of standvastigheid aangeeft. Maar God is ook liefdevol, overmchtig, genadig, eeuwig. Voor al die eigenschappen zijn beelden in de bijbel te vinden. Ze vullen elkaar aan en vormen met elkaar samen nog niet het complete geheel van Hem, die alles omvat.

Zo geeft de bijbel ook metaforen van het volk Israël en in het Nieuwe Testament van de gemeente van Christus. Sommige beelden van de gemeente zijn om zo te zeggen van Israël meegenomen. Ik denk aan het beeld van *de herder en de kudde*. dat is een oeroud Israëlitisch beeld voor God en zijn volk. Denk aan Psalm 23 of Ezechiël 34. Maar ook Jezus noemt zichzelf de goede Herder en zijn volgelingen de schapen van zijn kudde.

Voor de gemeente van Christus vinden we in de evangeliën en de brieven van het Nieuwe Testament verscheidene beelden.

De gemeente is *lichaam van Christus*. Die metafoor tekent haar band aan Christus en haar verscheidenheid, zoals ledematen de diversiteit van het lichaam aangeven.

De gemeente wordt *bruid* genoemd, namelijk van Christus als haar bruidegom: dat tekent een liefdesrelatie die voor het leven is, een levensverbintenis die onverbreekbaar bedoelt te zijn zoals een huwelijk van man en vrouw.

De gemeente is *Gods bouwwerk*, dat staat op een vast fundament, Christus, en waar elk lidmaat als een levende steen een klein onderdeel van is.

Een bijbels beeld voor Christus' gemeente is ook dat van *de wijnstok en de ranken*, aangevend de innige verbondenheid van de gelovigen met Christus.

Israël werd getekend als een *wijngaard*, door God teder en volhardend verzorgd zoals een landman of een wijngaardenier voor zijn aanplant zorgt.

De gemeente wordt ook *Gods tempel* genoemd, alsmede een *heilig priesterschap*. Ook ten aanzien van de gemeente geldt, dat elk beeld een deel, een aspect, weergeeft, niet alles.

Zou je de totaliteit van de gemeente willen weergeven, dan zou je dus al die beelden moeten optellen. Ze vullen elkaar immers aan. En toch vormen ze dan nooit een sluitende definitie van wat de volmaakte gemeente van Christus is. Ook hiervoor geldt, dat de gemeente in groei is, altijd onderweg naar wat zij zou moeten zijn. Paulus heeft het over dat groeien naar Christus toe in Efeziërs 4.

Er bestaat in het hier en nu geen enkele christelijke gemeente, noch lokaal, noch in breder verband, die geheel beantwoordt aan een van de beelden, laat staan aan alle tegelijk.

Wel zou je kunnen zoeken naar het beeld, dat in het moment van heden het meest past op een gemeente. Dat levert dunkt mij een wisselend en gevarieerd beeld op, al naar gelang de plaats, de tijd en de omstandigheden.

Maar wat voor een gemeente geldt, dat geldt ook voor een individuele gelovige. De tijden en de omstandigheden zijn wisselend. Soms zul je je innige verbondenheid met God en zijn Christus ervaren (rank van de wijnstok), dan weer de afhankelijkheid (schaap –herder), dan weer het verlangen om Gods rijk gerealiseerd te zien (de bruiloft van het Lam).

Het is goed persoonlijk en als gemeente ons te verdiepen in de rijke beelden die de Schrift ons aanreikt om de adel van het gemeente zijn te leren zien.

Ds. A.Romein